

Title:

Sardoč, Mira

Person type:

Osoba

History:

Mira Sardoč (27.03.1930. - 04.09.2008.), glumica. Diplomirala glumu na Akademiji za gledališče, radio, film in televizijo u Ljubljani. Isprva nastupa u mariborskom i ljubljanskim kazalištima; od 1957. članica Slovenskeg gledališča u Trstu, gdje se ističe i u suvremenom i u klasičnom repertoaru. Na filmu od 1955. (epizoda F. Kosmača u omnibusu Tri priče). Karakternim ulogama u filmovima Tri četvrtine sunca (1959.) i Veselica (1960.) J. Babiča, Rana jesen (1962.) i Glasam za ljubav (1965.) T. Janića, te Prometej s otoka Viševice (1965.) V. Mimice jedna je od zapaženijih glumica jugoslavenske kinematografije prve polovice 60-ih godina. Nakon toga tek povremeno tumači manje sporedne uloge.

Place:

Ljubljana

Trst

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Slovenski

Writings:

Latinica

Time of action:

1930-2008 g.

Functions:

Glumica

Title:

Furlani, Ernesto

Person type:

Osoba

History:

Rodio se u Labinu 1867., u obitelji drvodjelca i orguljaša Nikole Furlanija. Djetinjstvo i mladost proveo je u Trstu gdje je njegov otac radio kao kapelnik tamošnje Gradske glazbe. I poslije prati oca na novim glazbenim angažmanima, 1891. se doselio u Velu Luku (gdje otac Nikola preuzima posao orguljaša, voditelja Crkvenog pjevačkog zbora, ali i kapelnika novoustrojene Narodne glazbe). Ernesto djeluje kao očev pomoćnik, a oko 1896. otvara prodavaonicu manufakturne robe u Veloj Luci. U njoj su se prodavale ponajprije tkanine, a radila je njegova buduća žena Kata Simatović. Trgovina nije dobro poslovala i nakon niza ovrha pada u stečaj. Zbog ovih financijskih problema i njegov otac je prisiljen prihvatiti novi angažman u Supetru. Po njegovom odlasku, Ernesto Furlani neko vrijeme djeluje kao kapelnik Narodne glazbe Vela Luka, voditelj Crkvenog pjevačkog zbora i orguljaš župne crkve u Veloj Luci. Trgovinu je prebacio na ime supruge, a on prvih godina 20. st. otvara prvi fotografski atelijer na Korčuli. Kao fotograf u Veloj Luci djeluje do smrti 1929.

Place:

Vela Luka

Komiža

Trst

Labin

Person legal status:

fizička osoba

Time of action:

1867-1929 g.

Person organization:

Djed Valentin Furlanich, kišobranar (? – Labin ?);
Otac Nikola Furlani, maestro (Labin 1835. – Supetar 1903.), majka Vjekoslava (Luiga) Filippi Josipova (Labin ? – Vela Luka 1916.), vjenčani u Labinu 1858.;
Brat Vjekoslav (Luigi) (Labin 1860.-?), Thomas (Labin ? - ?), kćerka Filomena (Labin ? – Vela Luka ?);
Žena Kata Simatović (Vela Luka ? – SAD ?), vjenčani 1898.;
Bez potomstva.

Functions:

Kao trgovac Furlani djeluje od 1896. do početka 20. st. kada je nakon brojnih ovrha i stečaja prepisuje na ime supruge Katarine rođ. Simatović. Od 1903. do 1907. radi kao kapelnik Narodne glazbe Vela Luka, a do kraja I. svjetskog rata i kao orguljaša župne crkve i voditelj Crkvenog pjevačkog zbora u Veloj Luci. No, za razliku od oca Nikole, koji je bio ne samo profesionalac, već i skladatelj, Ernesto je bio tek glazbena sjena svojeg oca.

Nije točno poznato kako se upoznao s fotografijom, no čini se da je to bilo preko poznanstva s tršćansko-splitskim fotografom Emiliom Plettom koji je i umro u njegovoj kući, u Veloj Luci 1898. Može se pretpostaviti da je Furlani upravo uz njega počeo fotografirati. Prvih godina 20. st. otvara foto atelijer „Ossiak“ (nazvan po otočiću Ošjak), prvi fotografski atelijer u Veloj Luci i na otoku Korčuli. Uz portrete stanovnika zapadnog dijela otoka Korčule, snima i izdaje razglednice Vele Luke. One su danas najpoznatiji dio njegovog stvaralaštva i sveprisutne u zavičajnoj literaturi. Kao fotograf djeluje do smrti.

Title:

Čolak, Nikola

Person type:

Osoba

History:

Nikola Čolak (Janjevo, 14.04.1914. - Padova, 23.08.1996.), povjesničar i publicist.

Gimnaziju je pohađao u Prizrenu i Travniku. Diplomirao je filozofiju 1938. na Filozofskom fakultetu u Gallarateu kraj Milana, a 1943. i talijanski i francuski jezik na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, gdje je i apsolvirao povijest i klasičnu filologiju. Presudom Vojnog suda u Zagrebu 1945. osuđen je pod optužbom pokušaja podizanja ustanka protiv komunističkih vlasti na tri godine prisilnog rada, te je iz kaznionice u Lepoglavi pušten 1947. godine. Zapošljava se kao nastavnik i upravitelj u osnovnim i srednjim školama u Zagrebu (1947-50.), Ivanić-Gradu (1950-51.), Glini (1951-52.) i Novom Marofu (1952-54.).

U Historijskom arhivu u Zadru radi 1954-60., odakle kao znanstveni suradnik prelazi u Institut za društvene nauke JAZU u Zadru (1960-65.) i Institut za historiju radničkog pokreta Hrvatske u Zagrebu (1965-66.). Iduće ljeto sudjeluje s Mihajlom Mihajlovim i skupinom intelektualaca u pokretanju časopisa Slobodni glas u Zadru, zbog čega iste godine biva otpušten iz Instituta, te odlazi u emigraciju u Padovu u kojoj ostaje do kraja života.

U emigraciji neko vrijeme predaje povijest i filozofiju na privatnom liceju u Padovi i surađuje s ekonomskim fakultetima u Veroni i Italiji. Uključuje se i u rad hrvatske političke emigracije, posebno surađujući s krugom oko Branka Jelića i objavljujući publicističke tekstove u njegovom glasilu Hrvatska država. U Hrvatskom narodnom odboru predstavnik je Hrvata nastanjenih u Italiji.

U znanstvenom se radu Čolak tijekom boravka u Zadru bavio gospodarskom poviješću Dalmacije, posebice Zadra, u srednjem i novom vijeku, s naglaskom na agrarno-proizvodnim odnosima i zemljišnim posjedima u zadarskom distriktu, te ribarstvu, pomorstvu i proizvodnji soli u dalmatinskim obalno-otočnim komunama. Proučavao je i nacionalni i socijalni sastav žiteljstva zadarskog zaleđa, a niz istraživanja posvetio je proučavanju migracija i demografskih kretanja na dalmatinskim otocima i u makarskom primorju u razdoblju mletačko-turskih ratova, te crkvenoj povijesti otoka Hvara. Za vrijeme života u emigraciji Čolak se usmjerio na istraživanje arhivskih fondova u Padovi, Veneciji, Rimu, Anconi i dr. Gradivo koje je sakupio ima iznimnu vrijednost za proučavanje hrvatskog pomorstva kroz prošla stoljeća, te je zasigurno najvrjedniji Čolakov doprinos hrvatskoj historiografiji. Znanstvene radove o hrvatskom pomorstvu utemeljene na gradivu sakupljenom iz talijanskih arhiva objavljivao je u stručnim časopisima Studi veneziani i Archivio veneto. Najznačajnije djelo, zbirka hrvatskih pomorskih regista u dva sveska (Regesti marittimi Croati I-II), nezaobilazno je vrelo za sve istraživače hrvatskog pomorstva. U Padovi je osnovao Centro di studi storici Croati kao ustanovu za proučavanje hrvatske povijesti. U Padovi je objavio i nekoliko knjiga političkog značaja. Nikola Čolak preminuo je u Padovi 23. kolovoza 1996., te je pokopan na zagrebačkom groblju Mirogoj.

Place:

Zadar

Padova

Trst

Rijeka

Dubrovnik

Novi Marof (NOVI MAROF)

Rim

Zagreb (ZAGREB)

Person legal status:
fizička osoba

Language:
Hrvatski

Writings:
Latinica

Time of action:
1914-1996 g.

Person organization:
Bavio se gospodarskom poviješću Dalmacije u srednjem i novom vijeku, posebno Zadra, demografskim kretanjima, migracijama, poviješću institucija, hrvatskim narodnim preporodom u Dalmaciji te crkvenom poviješću otoka Hvara.

Functions:
Povjesničar i publicist

Title:

Horvat, Benko

Person type:

Osoba

History:

Benko Horvat (Vinkovci, 14.09.1873. - Zagreb, 28.02.1955.), numizmatičar i kolekcionar. Od 1901. do 1907. financijski je službenik vlade u Sarajevu, 1907. - 1921. bankovni ravnatelj u Trstu, gdje je započeo skupljati starine, od 1921. bankovni činovnik u Zagrebu. Godine 1928. pokrenuo je osnivanje Numizmatičkog društva i do smrti bio njegovim predsjednikom. Godine 1933. inicirao je izdavanje stručno-znanstvenog časopisa Numismatika i 1933. - 1955. bio mu urednikom. Godine 1928. svoju zbirku grčkog i rimskog novca (10000 komada) ustupio je Arheološkomu muzeju, a više tisuća primjeraka antičkog novca oporučno je ostavio Gradskom muzeju u Vinkovcima, što je bio početni fundus muzejske numizmatičke zbirke. Radove o primjercima iz svojih zbirka objavljivao je u publikacijama Vjesnik Hrvatskoga arheološkoga društva (1928.), Numismatika (1933.; O tetradrahmama grada Damastiona 1934–36.; 1953.) i Numizmatičke vijesti (1939.). Bio je tajnik Društva prijatelja Strossmayerove galerije za koju je nabavio niz slika. Posjedovao je veliku zbirku umjetnina (oko 600 predmeta) koju je 1946. darovao gradu Zagrebu (danas na pohrani u Muzeju suvremene umjetnosti). Sadržava umjetničke predmete iz antičkog razdoblja (Tanagra figure, game), slike, grafike i crteže iz razdoblja baroka, manirizma i renesanse te vrijedne rukopise i inkunabule. Kao jedna od rijetkih integralno sačuvanih zbirka između dvaju ratova, po Horvatovoj je smrti sustavno popisana i sređena, a iz njezina sadržaja na izložbama se najčešće prezentirala umjetnost 19. st. Osnutkom i povećavanjem Galerije suvremene umjetnosti, zbirka je izgubila stalni postav, no njezini se pojedini dijelovi povremeno izlažu. Prigodom proslave 65-godišnjice života i 40-godišnjice numizmatičkog rada A. Augustinčić izradio je spomen-medalju s njegovim likom.

Place:

Zagreb (ZAGREB)

Sarajevo

Trst

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Time of action:

1873-1955 g.

Functions:

Numizmatičar.

VIAF person:

39508785

Title:

Linassi, Bartolomeo Rodolfo

Person type:

Osoba

Place:

Trst

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Talijanski

Writings:

Latinica

Functions:

Talijanski izdavač, tiskar i grafičar.

VIAF person:

306302575

Title:

Zlatic, Slavko

Person type:

Osoba

History:

Slavko Zlatic (Sovinjak, 01.06.1910. - Pula, 27.10.1993.), hrvatski skladatelj, dirigent, melograf i pedagog.

Gimnazijsko obrazovanje započinje u Ljubljani (1920. - 1922.), talijanskoj gimnaziji u Pazinu (1922. - 1925.), a dovršava (1925. - 1928.) u Kopru.

Godine 1929. pohađa tršćanski konzervatorij „Giuseppe Tartini“, na kojem godinu dana studira klavir i kontrabas, a zatim započinje studij kompozicije (1929. - 1934.) na Muzičkoj akademiji u Zagrebu. Diplomirao je 1934. u klasi prof. Blagoja Berse.

Nakon diplome zaposlio se 1937. kao gradski kapelnik u Sušaku, te ravnatelj glazbene škole te dirigent orkestra Glazbenoga društva i Pjevačkoga zbora "Jeka s Jadrana". U Zagreb seli 1941. godine, a s radom nastavlja na Hrvatskom državnom konzervatoriju te preuzima vođenje Hrvatskog pjevačkog udruženja "Lisinski". U rujnu 1944. napušta Zagreb i prelazi na oslobođeni teritorij u Topusko, gdje postaje referent umjetničke sekcije u Odsjeku narodne prosvjete Zemaljskog antifašističkog vijeća narodnog oslobođenja Hrvatske (ZAVNOH-a) te vodi zbor Centralne kazališne družine pri ZAVNOH-u. Od veljače 1945. godine pa do uspostave Anglo-američke vojne uprave u Puli radi kao referent za kulturu prvo pri Oblasnom narodnooslobodilačkom odboru za Istru, a potom u Narodnom odboru općine Pula, te u Puli radi na uspostavi pulskog kazališta. Od 1946. do 1965. godine živi u Zagrebu, gdje radi kao profesor dirigiranja na Muzičkoj akademiji u Zagrebu (1948. - 1965.) i djeluje kao dirigent Zbora Radiotelevizije Zagreb i glazbeni urednik Radio Zagreba (1949. - 1952.). Godine 1965. vraća se u Pulu, gdje preuzima vođenje glazbene škole „Ivan Matetić Ronjgov“ te predaje na pedagoškoj akademiji (1965. - 1969.), a radi i kao znanstveni suradnik etnomuzikolog pri Sjevernojadranskoga instituta JAZU. Na Radio stanici Pula od 1971. do 1984. uređuje i vodi cikluse emisija ozbiljne glazbe.

Slavko Zlatic bio je 1945. jedan od osnivača Udruženja kompozitora Hrvatske (kasnije: Društva hrvatskih skladatelja) te njegov predsjednik (1947. - 1948.) i tajnik (1948. - 1951.), jedan od osnivača, član Glavnog odbora i predsjednik (1957. - 1952., 1977. - 1980., 1980. - 1981.) Saveza kompozitora Jugoslavije, izaslanik Međunarodnog savjeta za glazbu pri UNESCO-u (1952. - 1965.), te član Međunarodnog savjeta za Muziku te suradnik i član drugih kulturnih i glazbenih tijela te organizator mnogih glazbenih i kulturnih priredbi. Jedan je od organizatora susreta pjevačkih zborova „Naš kanat je lip“. Dobitnik je mnogih nagrada i odlikovanja, među kojima je i Nagrada za životno djelo „Vladimir Nazor“ (1979.).

Place:

Ljubljana

Kopar

Trst

Sušak

Topusko

Pula

Zagreb (ZAGREB)

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Time of action:

1910-1993 g.

Functions:

Skladateljski opus Slavka Zlatića obuhvaća oko 120 skladbi, a njegovo je stvaralaštvo određeno obilježjima istarsko-primorske folklorne glazbe. Područje njegova rada pretežno su manji oblici: zborski radovi, popijevke za solo glasove uz glasovir te komorne i kraće orkestralne skladbe, od kojih valja istaknuti Balun za obou, engleski rog, alt-saksofon i fagot (1936.), Tri simfonijska plesa za komorni orkestar (1934–39.), Istarsku suitu za mješoviti zbor (1934.), kantatu Grudo Motovunska (1945.), Duhački kvintet (1936., revidiran 1950.) i Pazinska zvona za orkestar (1975.).

VIAF person:

2894543

Title:

Spinčić, Vjekoslav

Person type:

Osoba

History:

Vjekoslav Spinčić (Spinčići kraj Kastva, 23.10.1848. - Sušak, 27.05.1933.), političar i povjesničar.

Pučku školu završio u Kastvu, gimnaziju u Rijeci, a teologiju u Gorici i Trstu. Za svećenika zaređen 1872. godine. Nakon toga studirao povijest i geografiju u Pragu i Beču. Bio je nastavnik u Kopru (1876–82.), školski nadzornik u kotarima Kopar i Volosko (1882–88.) i nastavnik u Gorici (1888–92.). Godine 1892. otpušten iz službe jer je na Gospodarskoj izložbi u Zagrebu izjavio da Istra pripada Hrvatskoj.

Uz M. Mandića i M. Laginju najistaknutiji djelatnik drugog naraštaja preporoditelja među Hrvatima u Istri. Od godine 1882. zastupnik Istarskog pokrajinskog sabora, poslanik u Carevinskog vijeću od 1891. do raspada Monarhije, te član Privremenog narodnog predstavništva u Beogradu (1919. - 1920.). Nakon prepuštanja Istre Italiji povukao se iz političkog života do 1931. kada je ponovno bio zastupnik skupštine u Beogradu. Pisati počeo u "Koledarima" (1869. - 1870.), prevodio članke s češkog i objavljivao ih u Vijencu pod pseudonimom Branislav Brežki, a do 1916. godine javljao se i u listu "Naša sloga". Značajnija su mu djela "Hrvatskoj il' Italiji?", "Rieč istarskih Hrvata Talijanom i svim na koje spada" (1890.), "Slavensko bogoslužje u Istri" (1913.), "Narodni preporod u Istri" (u D. Gruber, "Povijest Istre", 1924.) i dr.

Place:

Rijeka

Gorica

Trst

Beč (Austrija)

Koper

Volosko (Opatija)

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Time of action:

1848-1933 g.

Functions:

Političar i povjesničar.

VIAF person:

50062129

Title:

Šafranek-Kavić, Lujo

Person type:

Osoba

History:

Lujo Šafranek-Kavić (Zagreb, 12.10.1882. - Zagreb, 18.07.1940.), hrvatski skladatelj i glazbeni kritičar.

Pučku i srednju školu, te muzičku školu Glazbenog zavoda polazio u Zagrebu. Na ovoj posljednjoj nastavnici su mu bili Nova, Stöckl, Jilek i Barbot-Krežma. Osim toga glazbu je učio u Beču (kod F. Dugana i V. Kolan-dera) i u Grazu. Godine 1901. završio kadetsku školu u Trstu i postupno napredovao do čina potpukovnika u Glavnom stožeru. Međutim, 1920. napušta vojničku karijeru i u potpunosti se posvećuje glazbi. Od 1921. godine tajnik, a kasnije i ravnatelj međunarodnog sajma Zagrebačkog zbora. U zagrebačkim je dnevnim listovima ("Obzor", "Jutarnji list" i dr.) bilježio i komentirao najvažnija zbivanja zagrebačkog glazbenog života. Objavljivao je i u glasilu "Sv. Cecilija". Po skladateljskom opredjeljenju bio je kasni romantik. Najpoznatija su mu djela opere "Hasanaginica" (1921.) i "Medvedgradska kraljica" (1925.), baleti "Figurine" (1922.) i "San-je" (1931.), "Simfonijske varijacije na staru hrvatsku temu za orkestar" (1937.), te ciklus "Kajkavske popevke", "Procesija i Balada" (1922. - 1924.) za glas i klavir na tekstove Dragutina Domjanića i dr.

Place:

Beč (Austrija)

Graz

Trst

Zagreb (ZAGREB)

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Time of action:

1882-1940 g.

Functions:

Skladatelj i glazbeni kritičar.

VIAF person:

305476650

Title:

Mandić, Ante

Person type:

Osoba

History:

Ante Mandić (Trst, 02.06.1881. - Lovran, 15.11.1959.), hrvatski pravnik i političar. Pravo studirao u Beču i Grazu, gdje je i doktorirao. Kao pripravnik radio u Trstu, a zatim kao odvjetnik u Voloskom i Opatiji (od 1908.). Prvi svjetski rat zatekao ga je u Kijevu, pa je 1915. postao predstavnik Jugoslavenskog odbora za Rusiju sa sjedištem u Petrogradu. Od 1917. kao tajnik Odbora vodio kancelariju u Londonu. Dvije godine kasnije vraća se u Kraljevinu SHS i djeluje kao predsjednik Jugoslavensko-čehoslovačke lige. Razočaran razvojem prilika u državi, 1921. se demonstrativno vraća u Opatiju pod talijanskom okupaciju, te radi kao jedan od rijetkih hrvatskih odvjetnika u Istri. God. 1937. napušta područje pod talijanskom okupacijom i seli u Beograd. Poslije travanjskog sukoba 1941. vraća se u Opatiju, surađuje s Oslobođilačkim pokretom, a preko Vatikana održava i veze s vladom u emigraciji. Poslije kapitulacije Italije 1943. postaje predsjednik NOO Opatije, a zatim i vijećnik ZAVNOH-a, te sudjeluje na 2. zasjedanju u Plaškom. Bio je delegat na 2. zasjedanju AVNOJ-a u Jajcu i član njegova Predsjedništva. Objavio je knjigu "Fragmenti za historiju ujedinjenja" (1956.).

Place:

Trst

Beč (Austrija)

Graz

Beograd

Opatija

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Time of action:

1881-1959 g.

Functions:

Pravnik i političar.

VIAF person:

89259596

Title:

Babič, Jože

Person type:

Osoba

History:

Jože Babič (13.02.1917. - 10.05.1996.), slovenski filmski, kazališni i televizijski redatelj. Od 1959. snimio je 6 filmova koji su najavili afirmaciju novoga i bogato nijansiranoga filmskog realizma u jugoslavenskoj kinematografiji i koji su pridonijeli uvođenju novih ili tabuiziranih tema. Tri četvrtine sunca (Tri četrtine sonca, 1959.) i Veselica (1960.), oba nagrađena na festivalima u Puli, prikazali su cjelovito i aktualno složene intimne probleme pojedinih osobnosti, zbunjenih u prijelomnim trenucima neposredno poslije rata i kasnije, kada je trebalo zasnivati egzistenciju u novim uvjetima. Babič je u tom prikazivanju, osobito s obzirom na Veselicu, prethodnik pojave koju su kasnije nazvali različitim imenima kao novi film, kritičan film, crni film. To ga, bez obzira na konvencionalnost nekih njegovih rješenja i brojne nedorečenosti, uvrštava, uz F. Čapa, među malobrojne navjestitelje "dobroga pripovijedanja filmskih priča" u Sloveniji.

Place:

Ljubljana

Maribor

Trst

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Slovenski

Writings:

Latinica

Time of action:

1917-1996 g.

Functions:

Redatelj